



ne miasto, niejedna osoba zostawiła swoje serce, w którejś z wąskich uliczek biegnących wzdłuż Sekwany.

Swoją przygodę postanowiłem rozpocząć jeszcze przed rozpoczęciem roku akademickiego. Ważne dla mnie było zaznajomienie się z nowym miejscem, kulturą oraz jak najlepsze zaznajomienie się z językiem francuskim. Uznałem, że wakacje tworzą sprzyjające ku temu warunki - nie pomyliłem się. Wykorzystałem ten czas na znalezienie pracy - nie było to tak trudne jak przypuszczałem. Powoli wdrażałem się w tutejsze zwyczaje, zdobywając nowe doświadczenia, których wartość zrozumiałem dokładnie po rozpoczęciu semestru zimowego.

Wybierając się na studia do Francji warto jest wiedzieć kilka podstawowych rzeczy o swojej potencjalnej uczelni. Mój uniwersytet to Université de Paris X. Stanowi on jedną z 13 autonomicznych uczelni wchodzących w skład Uniwersytetu Paryskiego. Znajduje się w miejscowości Nanterre niedaleko La Défense - paryskiej dzielnicy biznesowej. Kampus ten stanowi drugi po Nantes największy kompleks uniwersytecki we Francji. Na Université de Paris X studiuje ponad 35 000 studentów.

Architektura Uniwersytetu Paryskiego nie różni się znacznie od architektury Uniwersytetu Zielonogórskiego,

jednak historie obu uczelni nie są pokrewne. Uniwersytet Paryski był jednym z głównych miejsc rebelii w maju 1968 roku. Wówczas przez Uniwersytet przewinęła się fala studenckich protestów. Uniwersytet otrzymał wtedy pseudonim "Nanterre, la folle" (Zły Nanterre), a także "Nanterre la rouge" (Czerwony Nanterre). Piętno tych wydarzeń jest widoczne do dziś, ściany budynków uczelni w dużej mierze pokrywają plakaty propagandowe. Młodzież jest żywo zaangażowana w działalność społeczno - polityczną, co przyczynia się do tworzenia wyjątkowego klimatu tego miejsca. Warto również pamiętać, że jednym z absolwentów Uniwersytetu Paryskiego jest Nicolas Sarkozy - obecny prezydent Francji.

Studenci przebywający w Paryżu w ramach programu Erasmus, mogą się czuć bezpiecznie i pewnie. Aktualnie pieczę nad nami sprawuje koordynator pedagogiczna dr Anna Rurka, która służy swoją pomocą z ogromną cierpliwością i zaangażowaniem. W dużej mierze to dzięki niej studiowanie tutaj to przyjemność. Nauka sama w sobie nie różni się bardzo od tej, do której przywykliśmy. Kwent-esencję stanowi rzecz jasna sesja egzaminacyjna. Jednak to również nic straszego, uczestnicy projektu Erasmus zaliczają materiał głównie poprzez napisanie pracy semestralnej. Ważne jest tylko, by nie odkładać tej kwestii na ostatnią chwilę. Należy pamiętać, że w języku francuskim pisze się nieco trudniej niż po polsku.

Jestem bardzo zadowolony z wyjazdu. Mam możliwość poznania ludzi z różnych państw, zapoznania się z różnymi kulturami, doświadczenia wielu nowych rzeczy. Na wiele spraw mogę spojrzeć z innej perspektywy, która była dla mnie do tej pory nieosiągalna. Kierując się szczegółową analizą, podjąłem decyzję o przedłużeniu swojego pobytu we Francji o kolejny semestr. Wiem, że będzie to dla mnie pracowity czas, jednak wiem również, że gram o wysoką stawkę, a nagroda jest warta wysiłków.

Jeśli tylko macie możliwość wzięcia udziału w tego typu wyjeździe nie wahajcie się! Nic tak nie kształtuje światopoglądu, nie rozwija i nie hartuje ducha jak podróże, a okres studiowania to jeden z lepszych okresów naszego życia, więc dłaczego nie wykorzystać go jak najlepiej...

Pozdrawiam,
Rafał Gałka

> PION PROREKTORA DS. NAUKI I WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ

Z początkiem bieżącego roku Uczelnia otrzymała pozytywne informacje dotyczące rozstrzygnięć wniosków na projekty badawcze finansowane przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Wstępne pozytywne rekomendacje otrzymały dwa wnioski na **projekty rozwojowe** złożone przez Instytut Metrologii Elektrycznej i Instytut Inżynierii Elektrycznej.

Są to następujące projekty:

1. *Liniowe i międzyliniowe, układy dynamicznego odtwarzania napięcia (DVR), na podstawie falowników PWM z opcjonalnymi zasobnikami i źródłami energii* - kierownik tematu dr hab. inż. Grzegorz Benysek, prof. UZ - wnioskowane środki 1.304.400 zł
2. *Systemy pomiarowe do wzorcowania rezystorów wzorcowych o małych wartościach rezystancji w zakresie częstotliwości akustycznych* - kierownik tematu dr hab. inż. Ryszard Rybski - wnioskowane środki 615.000 zł

Uczelnia wystąpiła z jednym wnioskiem na **projekt celowy** i wniosek ten został zakwalifikowany do finansowania przez Ministra. Wniosek realizowany będzie przez Wydział Inżynierii Ładowej i Środowiska przy współpracy z FEERUM

S.A. Chojnów. Kierownikiem projektu celowego jest prof. Jakub Marcinowski. Wartość zatwierdzonej dotacji to 472.330 zł. Tytuł projektu celowego jest następujący:

Innowacyjne rozwiązania konstrukcyjne stalowych siłosów na zboże z blach falistych i profili zimnoociekłych.

Na 38 konkurs na projekty badawcze, którego zamknięcie było 31 lipca 2009 r. zgłoszono 39 tematów badawczych. Po raz pierwszy zdarzyło się, że do finansowania zostało zakwalifikowanych 12 tematów badawczych z tego: 6 projektów własnych, 4 projekty promotorskie i 2 projekty habilitacyjne. Poniżej pełny wykaz zatwierdzonych do finansowania projektów badawczych.

PROJEKTY BADAWCZE WŁASNE ZGŁOSZONE NA XXXVIII KONKURS NA DZIEŃ 31.07.2009 i zatwierdzone do realizacji przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Lp.	Temat	Kierownik	Kwota wg wniosku	Termin realizacji	Instytut/Wydział
1	Inskrypcje na terenach Polski Zachodniej do 1815 r. (województwo lubuskie)	prof. zw. dr hab. Joachim Zdrenka	240.000	30 m-cy	Instytut Historii Wydział Humanistyczny
2	Ocena poziomu efektywności gospodarki odpadami w województwie lubuskim w kontekście rozwoju zrównoważonego. Analiza systemowa z wykorzystaniem techniki LCA i GS do optymalizacji gospodarki odpadami.	dr inż. Joanna Zarębska	397.110	24 m-ce	Zakład Zarządzania Środowiskiem i Gospodarką Publiczną Wydział Ekonomii i Zarządzania
3	Dynamika zmian społecznych na pograniczu zachodnim Polski. Procesy dyfuzji kulturowej i ruchliwości społecznej - kontynuacja	dr Krzysztof Lisowski	159.140	20 m-cy	Instytut Socjologii Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu
4	Badania nad rozwojem sportu w Polsce w procesie przemian ideologicznych i społecznych lat 1957-1989	dr hab. Piotr Godlewski, prof. UZ	54.000	36 m-cy	Katedra Wychowania Fizycznego Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu
5	Czynniki kształtujące strukturę genetyczną komensalnych <i>Escherichia coli</i> - wykorzystanie schematu molekularnych metod do analizy porównawczej izolatów od zdrowego bydła i świń	dr Katarzyna Baldy - Chudzik	290.400	24 m-ce	Katedra Biologii Molekularnej Wydział Nauk Biologicznych
6	Gwiazdy neutronowe i czarne dziury jako źródła promieniowania grawitacyjnego	dr hab. Dorota Rosińska prof. UZ	591.630	36 m-cy	Instytut Astronomii Wydział Fizyki i Astronomii
	Ogółem		1.732.280		

PROJEKTY BADAWCZE PROMOTORSKIE ZGŁOSZONE NA XXXVIII KONKURS NA DZIEŃ 31.07.2009 i zatwierdzone do realizacji przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Lp.	Temat	Kierownik	Kwota wg wniosku	Termin realizacji	Instytut/Wydział
1	Modelowanie matematyczne stanów ustalonych i przejściowych w przekształtnikach prądu przemiennego	prof. dr hab. inż. Igor Korotyeyev	37.320	24 m-ce	Instytut Inżynierii Elektrycznej Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji
2	Związki biogenne w oczyszczalniach hydrofitowych	dr hab. inż. Zofia Sadecka, prof. UZ	59.280	16 m-cy	Instytut Inżynierii Środowiska Wydział Inżynierii Ładowej i Środowiska
3	Zarządzanie portfelem projektów w jednostkach samorządu terytorialnego	dr hab. inż. Daniel Fic, prof. UZ	35.340	24 m-ce	Zakład Zarządzania Strategicznego Wydział Ekonomii i Zarządzania
4	Modelowanie własności magnetycznych łańcuchowych związków metaloorganicznych o niewspółliniowych osiach łatwych	dr hab. Andrzej Drzewiński, prof. UZ	36.000	12 m-cy	Instytut Fizyki Wydział Fizyki i Astronomii
	Ogółem		167.940		

**PROJEKTY BADAWCZE HABILITACYJNE ZGŁOSZONE NA XXXVIII KONKURS NA DZIEŃ 31.07.2009
i zatwierdzone do realizacji przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego**

L.p.	Temat	Kierownik	Kwota wg wniosku	Termin realizacji	Instytut/Wydział
2	Tadeusz Baird. Kompozytor, dzieło, recepcja	dr Barbara Liter-ska	41.199	24 m-ce	Instytut Kultury i Sztuki Muzycznej Wydział Artystyczny
5	Kontrakt psychologiczny w procesie kształtowania przewagi konkurencyjnej organizacji sektora wysokich technologii	dr inż. Karolina Mazur	58.800	18 m-cy	Zakład Mikroekonomii i Polityki Społecznej Wydział Ekonomii i Zarządzania
	Ogółem		99.999		

Bożena Bieżańska

ELEKTRONICZNE BAZY DANYCH W BIBLIOTECE UNIWERSYTECKIEJ

Beata Mirkiewicz
Biblioteka Uniwersytecka
Dział Informacji Naukowej

Biblioteka Uniwersytecka - obok udostępniania tradycyjnych zbiorów - umożliwia czytelnikom dotarcie do najnowszych osiągnięć nauki za pośrednictwem elektronicznych baz danych.

Rozwój internetu stworzył nowe sposoby upowszechniania publikacji naukowych: dziś niemal wszystkie czasopisma fachowe publikowane są nie tylko w wersji papierowej, ale także w wersji elektronicznej, niektóre zaś ukazują się już wyłącznie w formie cyfrowej. Badania przeprowadzone w 2005 roku wśród wydawców z USA, Wielkiej Brytanii, ale także z kilku innych krajów Europy i świata wskazują, iż około 93% czasopism z zakresu nauk ścisłych, techniki i medycyny oraz 84% z nauk humanistycznych i społecznych posiada swoje elektroniczne odpowiedniki (ustalenia z raportu Johna Cox i Laury Cox cytując za: Marek Nahotko, *Naukowe czasopisma elektroniczne*, Warszawa 2007, s. 43). Czasopism takich oraz innych naukowych publikacji elektronicznych stale przybywa.

Korzystanie z rozproszonych w różnych miejscach sieci tekstów może przysporzyć czytelnikom wielu kłopotów. Liczba samych tylko czasopism elektronicznych z określonej dziedziny wiedzy, które należałoby przejrzeć w poszukiwaniu potrzebnych informacji, jest zwykle kilkucyfrowa. Badacz, chcąc zapoznać się z najnowszymi osiągnięciami swojej dyscypliny, musiałby odszukać w sieci wszystkie te czasopisma, wejść kolejno na ich strony internetowe i mozolnie przeszukiwać poszczególne numery. Byłaby to niezwykle żmudna i czasochłonna praca. Aby nie narażać swych odbiorców na tak karkołomny i zarazem dość przypadkowy tryb eksploro-

wania internetu, wydawcy publikacji elektronicznych łączą za pośrednictwem wyspecjalizowanych firm swoje zasoby w bazy danych poświęcone określonej dyscyplinie nauki lub grupie dyscyplin pokrewnych. Bazy tego typu pozwalają w zdecydowanie łatwiejszy, szybszy i bardziej efektywny sposób dotrzeć do poszukiwanych informacji.

Najobszerniejsze bazy, jakimi dysponuje Biblioteka UZ, dostarczane są przez dwie firmy: EBSCO i ProQuest.

Obecnie użytkownik biblioteki może skorzystać z następujących baz danych na platformie EBSCO:

- > **Academic Serach Complete** - baza interdyscyplinarna, zawiera ponad 7100 tytułów czasopism z zakresu m.in. astronomii, antropologii, biologii, chemii, inżynierii, geografii, geologii, prawa, muzyki, matematyki, farmakologii, psychologii, religii, teologii i wielu innych nauk;
- > **Agricola** - zawiera przeszło 4 mln opisów bibliograficznych artykułów z czasopism, rozdziałów książek, monografii i innych materiałów związanych z rolnictwem;
- > **Business Source Complete** - zawiera różnorodne dane i materiały dotyczące biznesu, m.in. abstrakty artykułów z 1300 najważniejszych pism naukowych poświęconych biznesowi, zarządzaniu, księgowości, finansom; uwzględniono artykuły ukazujące się od 1886 roku;
- > **ERIC** - centralna baza amerykańskiego departamentu edukacji, gromadzi ponad 1,3 mln abstraktów i pełnych tekstów artykułów z czasopism poświęconych edukacji;
- > **GreenFILE** - baza zawierająca różnorodne materiały na temat szeroko pojętego wpływu człowieka na środowisko naturalne, znaleźć w niej można m.in. informacje z zakresu rolnictwa, prawa, edukacji, zdrowia, żywienia, nowoczesnych technologii;
- > **E-Journals** - dostęp do streszczeń i pełnych tekstów artykułów w kilku tysiącach różnorodnych czasopism;
- > **Health Source - Consumer Edition** - zawiera bogaty zbiór materiałów poświęconych zdrowiu, ze szczególnym uwzględnieniem takich tematów jak: AIDS, rak, cukrzyca, narkotyki i alkohol, starzenie, fitness, żywienie i dietetyka, zdrowie kobiet, zdrowie dzieci;
- > **Health Source: Nursing/Academic Edition** - oferuje ponad 550 tytułów czasopism poświęconych zdrowiu, opiece zdrowotnej i dyscyplinom pokrewnym;
- > **Library, Information Science & Technology Abstracts** - obejmuje materiały na temat bibliotekoznawstwa, katalogowania, klasyfikacji, bibliometrii, wyszukiwania informacji, zarządzania informacją;

- > **MasterFILE Premier** - zawiera 1700 tytułów czasopism oraz pełne teksty blisko 500 książek z różnych dyscyplin nauki, a także kolekcję ponad 460 000 zdjęć, map, flag; materiały zawarte w bazie mają charakter popularnonaukowy;
- > **MEDLINE** - obejmuje m. in. materiały dotyczące medycyny, pielęgniarstwa, stomatologii, weterynarii, systemu opieki zdrowotnej, badań przedklinicznych;
- > **Newspaper Source** - zawiera artykuły z bieżącej prasy, głównie amerykańskiej, ogólnokrajowej i regionalnej, np. z "Christian Science Monitor", "USA Today", "The Washington Post", "The Washington Times", "The Times" (Londyn);
- > **Regional Business News** - zawiera ponad 80 tytułów regionalnych czasopism biznesowych ukazujących się w Stanach Zjednoczonych.
Zestaw ten uzupełniają bazy tworzone przez firmę ProQuest:
 - > **ABI Trade & Industry** - zawiera ponad 200 publikacji dotyczących biznesu i zarządzania, obejmuje zagadnienia związane z telekomunikacją, informatyką, transportem, budownictwem, przemysłem petrochemicznym i wieloma innymi dziedzinami przemysłu;
 - > **Agriculture Journals** - obejmuje ponad 290 tytułów czasopism z zakresu weterynarii, rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, żywienia;
 - > **Career & Technical Education** - gromadzi ponad 600 tytułów czasopism na temat doskonalenia zawodowego w wielu dziedzinach, m.in. w informatyce, marketingu, ochronie zdrowia, budownictwie, mechanice, księgowości, fotografii;
 - > **Computing** - zawiera ponad 430 tytułów czasopism z dziedziny informatyki;
 - > **Dissertations & Theses** - zawiera ponad 2,7 mln abstraktów prac naukowych z różnych dyscyplin nauki;
 - > **Education Journals** - obejmuje ponad 790 tytułów najlepszych czasopism poświęconych edukacji, można tu znaleźć informacje dot. szkolnictwa na poziomie podstawowym, ponadpodstawowym i wyższym, edukacji specjalnej, kształcenia dorosłych;
 - > **Nursing & Allied Health Source** - gromadzi ponad 850 tytułów publikacji dotyczących pielęgniarstwa i opieki zdrowotnej, podejmujących zagadnienia związane m.in. z cytologią, onkologią, pediatrią, radiologią, farmakologią, żywieniem;
 - > **Telecommunications** - zawiera przeszło 140 tytułów czasopism poświęconych szeroko rozumianym zagadnieniom telekomunikacyjnym oraz technologiom związanym z telekomunikacją;
 - > **Sciences Journals** - zawiera ponad 1140 tytułów czasopism z zakresu fizyki, inżynierii, astronomii, biologii, nauki o Ziemi, chemii i wielu innych nauk;
 - > **Social Sciences Journals** - obejmuje przeszło 570 tytułów czasopism poświęconych naukom społecznym; w bazie można znaleźć materiały np. na temat narkomanii, urbanizacji, stosunków społecznych, badań nad rodziną.
Wymienione bazy zawierają różnorodne materiały dotyczące wielu dyscyplin nauki. Są to głównie pełne teksty artykułów z tysięcy czasopism naukowych, ale także streszczenia monografii, raportów, sprawozdań z konferencji. W bazach znaleźć można także teksty z popularnych gazet, biuletynów, tygodników i magazynów, takich jak np. „Times”, „Newsweek”, „Forbes”. Do artykułów często dołączone są też tabele, wykresy, rysunki, mapy, pliki dźwiękowe i pliki wideo, zdjęcia, programy, prezentacje multimedialne.
Olbrzymim walorem elektronicznych baz danych są ofero-

wane przez nie nowoczesne narzędzia wyszukiwawcze. Każda baza prezentuje listę indeksowanych czasopism i innych materiałów. Jest to z reguły lista licząca kilkaset tytułów publikacji, często składających się dodatkowo z kilku, kilkunastu lub kilkudziesięciu zeszytów, numerów, tomów. Można je oczywiście przeszukiwać kolejno, otwierając każdy numer z listy i przeglądając spis treści. Jest to jednak bardzo niewygodny sposób. Lepiej wykorzystać możliwość przeszukiwania całej bazy, wszystkich materiałów w niej zawartych, jednocześnie. Posługując się opcjami wyszukiwania zaawansowanego łatwo i szybko odnaleźć można poszukiwany tekst konkretnego autora, o danym tytule, na określony temat, zawierający w tytule lub całym tekście podane słowo lub frazę, opublikowany we wskazanym czasie lub przedziale czasowym. Aparaty wyszukiwawcze baz danych oferują takie właśnie i jeszcze wiele innych form przeglądania swoich zasobów. Zasoby te są w dodatku na bieżąco aktualizowane i uzupełniane, prezentują więc najnowsze osiągnięcia nauki, często zanim jeszcze zostaną ogłoszone drukiem.

Warto także w tym miejscu zweryfikować obiegowe stwierdzenie, iż jedynie przedstawiciele nauk ścisłych znajdują w bazach danych potrzebne do prowadzonych badań informacje. Tysiące artykułów dostępnych w bazach prenumerowanych przez BUZ dotyczy nauk humanistycznych, społecznych, sztuki. Jeśli dla przykładu spróbujemy odnaleźć w bazie ProQuest „Education Journals” artykuły, które w tytule zawierają frazę „ADHD”, uzyskamy 1925 wyników i kryją się za nimi głównie teksty z prestiżowych, o wysokiej wartości akademickiej, czasopism naukowych. Teksty te w znaczącej liczbie można przeczytać w całości, niektóre zaś dostępne są w streszczeniach. Wiele wyników uzyskamy też poszukując w bazie „Academic Search Complete” (EBSCO) artykułów z frazą „Franz Kafka” w tytule publikacji: baza odszukuje 124 takie materiały. Zasoby wskazanych tu baz są bardzo bogate i różnorodne, pozwalają dotrzeć do informacji praktycznie z każdej dziedziny wiedzy.

Elektroniczne bazy danych zyskują coraz większą popularność, nikogo już dziś nie trzeba właściwie przekonywać, iż stanowią niezwykle cenne źródło materiałów do badań w wielu dziedzinach wiedzy. Oprócz baz wyżej przywołanych Biblioteka UZ oferuje także dostęp do jeszcze innych, np. INSPEC, MathSciNet, AlphaGalileo, JSTOR; wszystkie wskazane są na stronach internetowych biblioteki. Wielokrotnie w ciągu roku akademickiego biblioteka zaprasza także do testowego dostępu do baz, będących poza stałą ofertą. Są to często bardzo ciekawe zasoby i cieszą się dużym zainteresowaniem. Testowana jedynie przez 14 dni w listopadzie 2009 roku baza „Central and Eastern European Online Library” firmy ABI, zawierająca bieżące naukowe czasopisma z zakresu filozofii, socjologii, językoznawstwa, historii, zanotowała aż 249 wejść. Podobnie testowaną w tym samym czasie bazę ProQuest „Periodicals Archive Online” odwiedziło 293 czytelników, którzy załadowali na swoje komputery 438 artykułów.

Dostęp do wszystkich baz danych prenumerowanych przez Bibliotekę UZ możliwy jest z komputerów pracujących w sieci akademickiej. Z baz korzystać można także poza uczelnią, potrzebne jest do tego konto pocztowe na serwerze uniwersyteckim lub hasło dostępu, które można uzyskać w Dziale Informacji Naukowej BUZ. Dokładne informacje oraz instrukcje korzystania ze wszystkich baz danych opublikowane są na stronach internetowych biblioteki. Można na nich również znaleźć dokładne wykazy wszystkich czasopism elektronicznych prenumerowanych przez bibliotekę. ■